

men med, at det ellers ville ramme befolkningerne, og de har ikke frivilligt valgt at blive undertrykt.

Vi mener, at den nye strategi for partnerskabstanken og sektorindsatsen er den bedste måde at skabe udvikling på og derigennem sikre de basale menneskerettigheder. Men kravet er, at vi indgår i en dialog med regimerne og altså ikke forlader bordet, selv om vi er uenige i den måde, deres befolkninger behandles på.

Efter min opfattelse viser regeringen med redegørelsen, at den gør meget for at fremme religionsfriheden i verden, og en del af redegørelsen indeholder naturligvis information om, hvad regeringen gør på dette område. Nu er det jo ikke sådan, at arbejdet starter forfra, bare fordi der bliver anmeldt en forespørgselsdebat, men det er en god redegørelse, som netop konkret viser, hvad man vil gøre, og hvad vi gør i dag.

Det er en balancegang at samarbejde med lande, som ikke lever op til vore idealer, men vi skal blive ved med at påvirke dem til at tænke mere på det enkelte individs rettigheder. Vi skal fortsat bruge den multilaterale og bilaterale udviklingsbistand som et redskab til at fremme, at de fundamentale menneskerettigheder i verden bliver overholdt, men vi må ikke bruge menneskerettighederne som påskud for at nægte lande hjælp.

Jeg kunne godt forestille mig, at menneskerettighederne kunne være en undskyldning, som nogle af Folketingets medlemmer måske ville bruge, når løfter om skattestop eller andet skal finansieres med beskæringer af udviklingsbistand, men den holder forhåbentlig ikke. Vores udviklingsbistand skal netop bruges de steder, hvor menneskerettighederne og demokratiet er blevet tilsidesat på grund af krig, sult, undertrykkelse og katastrofer. Vi skal være til stede i de lande, hvor der er problemer, for det er den eneste måde, hvorpå vi kan sikre, at menneskerettighederne ikke bare er ord i et 50 år gammelt dokument.

I Socialdemokratiet er vi meget tilfredse med redegørelsen, og vi ser frem til, at Folketinget med vedtagelsen i dag forpligter regeringen til at fortsætte sit gode arbejde.

Tove Fergo (V):

Jeg vil indlede med at takke Kristeligt Folkeparti, fordi vi endnu en gang får sat spørgsmålet om den menneskerettighed, som religionsfriheden er, på Folketingets dagsorden.

Den filosofiske baggrund for menneskerettighedstanken finder vi hos den tyske filosof Immanuel Kant. Han siger bl.a. – og det er en sætning, som er utrolig vigtig at lægge sig på sinde – at du skal handle sådan, at du altid behandler det andet menneske ikke blot som middel, men tillige som formål. Sagt på en lidt anden måde: Man skal altid respektere en anden person som person. Man må ikke udbytte sine medmennesker, ikke forvandle dem til et middel til blot at tjene sine egne formål.

Bag denne tankegang ligger ideen om menneskets værdighed som menneske; den idé, som netop på Kants tid fik en slags retlig gyldighed i de amerikanske og franske erklæringer om menneskerettighederne. Menneskets værdighed består i, at det har fornuft og fri vilje, og at det har evne til indsigt og selvbestemmelse. Denne evne er fundamental, og den er i modsætning til andre evner i lige grad givet ethvert menneske. Den giver ethvert menneske en uendelig værdi, og det er derfor, ethvert menneske i lige grad skal respekteres, dets frihed værnes og dets rettigheder lovfæstes. Det er denne opfattelse, den vestlige verdens demokrati hviler på.

Blandt de frihedsrettigheder, der skal værnes, er selvfølgelig – og måske først og fremmest – retten til at dyrke den gud og de guder, man vil, eller retten til ingen gud eller guder at dyrke.

Ifølge den danske grundlov og en lang række internationale traktater, konventioner og erklæringer, sidst EU-charteret, som Det Europæiske Råd vedtog på mødet i Nice i december, har det enkelte menneske religionsfrihed. Internationalt er man blevet enig om at afskaffe alle former for religiøs intolerance og diskrimination på grund af religion eller tro. Vi har netop hørt udenrigsministeren nævne FN-erklæringen, der blev vedtaget i 1981, og samtidig er FN's enkelte medlemslande forpligtet til at afgive rapporter om gennemførelse af de grundlæggende menneskerettigheder. Der er nedsat overvågningskomiteer, der kritisk gennemgår disse rapporter.

Alt dette viser, at der globalt er bred enighed om, at mennesker, stater og regimer har pligt til at respektere det enkelte menneskes trosfrihed. Alligevel oplever vi til stadighed, at mennesker bliver diskrimineret, forfulgt og udelukket fra deres borgerlige rettigheder, som andre nyder godt af.

Venstre er enig med regeringen i, at alle de multilaterale instrumenter skal bruges. Dialogen skal bruges, internationale konferencer skal bruges, ngo'er skal bruges, sande partnerskaber